

בדרך להחלטה עו"ד חגי שבתאי

בג"ץ חלקת המגורים בקיבוצים

זמן החלטות ומעשים

שלא קלטו והיו בהם עויבות ופטירות). אין ספק, כי ניסוחה הלא ברור של ההחלטה עורר ביא תיקונים והחלטות חדשות שיבהירו אותה. עוד ארוכה הדרך עד לניסוחה של הוראת האגף החקלאי שתקבע את הדרך שבה תישם. אולם קא הבשורה של הציבות. אישור הרכב מורחב יעניק לבעלי הנחלות שקט נפשי ואפשרות לתכנן את צעדיהם לטווח ארוך, זכות שממנה לא טעמו זמן רב.

ראוי לציין, כי לאורך כל פסק הדין מוזכרת תרומתם העצומה של החקלאים אשר קידמו את מטרת הצינות, ונראה כי בית המשפט אכן לקח שיקול חשוב זה במסגרת השיקולים ששקל בעת הכרעתו, והכיר בתשיבות פועלה של ההתיישבות ובייחודה. יש לקוות, כי אמירות אלה יחללו לפסקי הדין הבאים ולתודעתם של עושי המדיניות אשר ראו בחקלאים, לעתים, מעבדי החלק העליון של הקרקע ולא חלוצי ההתיישבות בארץ.

עו"ד חגי שבתאי, אריה שפירא וגלי מלר, ייצגו בבג"ץ את תנועת המוי"ש ביים, את תנועת משקי חירות ביתר, את ארגון המושבים של העובד הצינני ואת איגוד המושבים של הפועל מודרתי.

יצטרכו להחליט אם להמשיך בהסדר הישן או לפתוח בחדש. הליך כזה צריך להיות מלווה בכדיקה של ההשלכות השונות של יישום כל אחת מההחלטות. בין היתר, יש לבדוק איזו החלטה מעניינה קה הנחה גדולה יותר ברמי החכירה וכן את הצורך בקביעת מנגנוני איוון בין חברים.

יצוין, כי על פי ההחלטה ניתן יהיה "לעבור" בין ההסדרים, כך שלכאורה גם קיבוצי שפעל על פי החלטה 751 יוכל לבחון אפשרות להחלפת ההסדר. על קיבוצים אלה תהיה חובה לקבוע מנגנון איוון מפורט, אשר יפצה את החברים הוותיקים שישלמו עתה יותר דמי חכירה. ההחלטה מאפשרת מקור אפשרי חדש למימון זאת, והוא החברים החדשים אשר ייקלטו בקיבוץ, ושיעור דמי החכירה שישולמו בגינם נמוך משמעותית.

קיבוצים רבים מברכים על שינוי היום הקובע, בעיקר אלה אשר קלטו בתי אב נוספים בין השנים 2003 ל-2007, שכן ההחלטה תאפשר את הגדלת חלקת המגורים. ישנם קיבוצים שבהם מורכב בעשרות רבות של משפחות.

ההחלטה מעלה שאלות רבות, כגון מה יקרה עם קיבוצים שבהם מספר בתי האב דווקא ירד בתקופת הביניים (קיבוצים

בתום שנים של מאבק, נכנסה לתור קפה החלטה מועצת מקרעי ישראל 1155 (המערבנת את 979), הקובעת הסדר חדש בנוגע לאפשרויות של קליטת חברים ורישום בתים על שם חברים בקיבוצים. הטענה העיקרית של המגורר הקיבוצי, שלפיה יש להעמיד במגורר הקיבוצי הסדר תשלומים בגין היוון זכויות הרומה לוח שבערים נדחתה, ושיעור דמי היוון הותר על כנו.

בין הציננים על פסק הדין היו שראו בו פגיעה בריפת בהערות בית המשפט את התרומה להתיישבות.

עם זאת, קיבוצים רבים יכולים לשנות את מצבם לטובה עם אישור ההחלטה. בראש ובראשונה מדובר בקיבוצים אשר לא נכנסו להוראות המעבר של החלטה 751, ואשר מעוניינים בהשלמת קניינים לרישום בתים. חלק מהיישובים נמצאים באזורי עדיפות לאומית, המעניקים להם פטור מתשלום דמי חכירה בגין השיוך, פטור אשר מטבעו הוא זמני. יישום ההחלטה בצורה מהירה יאפשר לקיבוץ צים ליהנות מהפטור ומהנהנות.

יש קיבוצים רבים אשר "יושבים על הגדר" או מפצים שנים, בהיעדר החלטה, אם להמתין לאישור החלטה 719 (אשר הנוסח הסופי שלה לא היה ידוע), ועתה